

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان : عملی افضل از روزه

موضوع : عظمت ماه مبارک رمضان

مناسبت : پیشواز ماه رمضان ۹۸

کانال منبر آسمانی @m_asemani سخنرانی : چهلم

۱ کم کم بوی ماه خدا به مشام می رسد، جا دارد دستانمان را رو به آسمان بلند کرده و با تمام وجود با هم زمزمه کنیم و بگوییم : الحمد لله رب العالمین .

حمد و سپاس خدایی را که دوباره دارد اجازه می دهد تا بندگانش وارد ماهی شوند که امام صادق علیه السلام درباره اش می فرمایند : ماه رمضان (ماهی) است که هیچ کدام از ماههای سال شبیه آن نیستند و برای این ماه حق و حرمتی ویژه است.^۲

حمد و سپاس خدایی را که دوباره دارد اجازه می دهد تا بندگانش وارد ماهی شوند که پیامبر عظیم الشان اسلام درباره اش میفرماید : محروم، شقی و بدبخت کسی است که از آمرزش خدا در ماه مبارک رمضان محروم بشود.

^۱ انگیزه سازی

^۲ شَهْرُ رَمَضَانَ لَا يُشْبَهُهُ شَيْءٌ مِنَ الشُّهُورِ لَهُ حَقٌّ وَ حُرْمَةٌ . الكافي، ج ۲، ص ۹۱۶

حمد و سپاس خدایی را که دوباره دارد اجازه می دهد تا بندگانش وارد ماهی شوند که امام سجاد علیه السلام درباره اش میفرمایند: خدایا اگر من را نهییم بزنی، ردم بکنی، در را هم ببندی، من این حرف ها سرم نمی شود، من گدای سمجی هستم. من چاپلوسی می کنم. به در خانه ات این قدر سر می سابانم، این قدر ناله می زنم که درب به رویم باز کنی. چون معرفت در قلب من آمده که تو خیلی آقایی، کریمی، بزرگوار هستی.^۳

این چند حدیث مبارک که برای شما خواندم فقط گوشه ای از عظمت این ماه بزرگ و باعظمت است که زبان افرادی همچون من قاصر از بیان حقایق و نکات لطیف و حیرت آور این ماه می باشد. ما امروز یک حدیث موثق و دقیق و بسیار امیدوارکننده درباره مقام روزه داران این ماه مبارک آورده ایم که مطمئنیم بعد از شنیدن این روایت شریف و نورانی با نیرویی هرچه بیشتر در این روزهای گرم تابستان روزه داری خواهید نمود. این روایت را رئیس المحدثین مرحوم شیخ صدوق رحمته الله در کتاب گرانسنگ خصال ج ۱ ص ۳۱۷ از جابر بن عبدالله انصاری و جابر از حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم نقل می کند:

^۳ فَوْعَزَّتِكَ لَوْ اَنْتَهَرْتَنِي مَا بَرِحْتُ مِنْ بَابِكَ وَ لَا كَفَفْتُ عَنْ تَمَلُّكِ لِمَا اُلْهِمَ قَلْبِي مِنَ الْمَعْرِفَةِ

بِكْرَمِكَ وَ سَعَةِ رَحْمَتِكَ . مصباح المتعبد و سلاح المتعبد ؛ ج ۲ ؛ ص ۵۹۰

^۴ اقناع اندیشه

أُعْطِيَتْ أُمَّتِي فِي شَهْرِ رَمَضَانَ خَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أُمَّةٌ نَبِيٌّ قَبْلِي

پیامبر اسلام در بیانی شریف میفرماید :

به امت من در ماه رمضان پنج چیز داده شده که به امت هیچ پیغمبری پیش از من داده نشده است ، یعنی خداوند لطف را در حق امت پیامبر آخرالزمان تمام نموده است .

۱- أَمَّا وَاحِدَةٌ فَإِذَا كَانَ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ نَظَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِمْ وَ مَنْ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ لَمْ يُعَذِّبْهُ أَبَدًا

هرگاه شب اول ماه رمضان فرا رسد خداوند به سوی آنان با نظر لطف و رحمت می کند برای اینکه میبیند آنها برای اطاعت او و به دست آوردن رضایت او در حال نیت نمودن برای روزه هستند و خدا از این نیت و فعل لذت میبرد و به ایشان مباحات می کند و کسی که خدا به او نظر رحمت بنماید، هرگز او را عذاب نمی کند ، اینجای روایت خیلی عجیب است ، رسول الله ﷺ با اینکه میفرماید: لم يعذبه ولي كلمة ابدا را نیز می آورند که این نشان از عمق مهربانی خدای بی همتا نسبت به امت پیامبر اسلام است .

۲- وَ أَمَّا الثَّانِيَةُ فَإِنَّ خُلُوفَ أَفْوَاهِهِمْ حِينَ يُمْسُونَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَطْيَبُ مِنْ

رِيحِ الْمِسْكِ

بوی بد دهان آنان به هنگام غروب در نزد خدا خوشبوتر از بوی مشک است. فقط یک نکته درباره مشک خدمتتان عرض کنم با اینکه این نکته یک مطلب مادی است ولی از باب تشبیه معقول به محسوس این نکته را خدمتتان عرض میکنم و آن اینکه هر کیلو مشک آهوی ختن گاه تا حدود ۶۰ هزار دلار ارزش مالی دارد که اگر هر دلار را ۱۴۰۰۰ تومان حساب کنیم یک قیمتی به اندازه هشتصد و چهل میلیون تومان میشود. دیگر تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل که چقدر بوی دهان انسان روزه دار نزد خدا جایگاه رفیعی دارد.

۳- وَأَمَّا الثَّالِثَةُ فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ يَسْتَغْفِرُونَ لَهُمْ فِي لَيْلِهِمْ وَنَهَارِهِمْ

ملائکه برای ایشان در شب و روز استغفار می کنند. یکی از بخش نامه هایی که خداوند در ایام ماه مبارک رمضان به همه ملائکه میکند این است که تمام وقت خود را طلب غفران برای روزه داران این ماه از امت رسول الله ﷺ قرار دهند. این یعنی من و شما در ساعاتی هم که در خواب هستیم اولاً خداوند برای این خواب ما ثواب مینگارند و همچنین ملائکه در حال طلب بخشش ما از خداوند متعال هستند، نام این موهبت الهی را ارزش افزوده میگویند که برای هیچ امتی قبل از ما نبوده است.

۴- وَ أَمَّا الرَّابِعَةُ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَأْمُرُ جَنَّتَهُ أَنْ اسْتَغْفِرِي وَ تَزِينِي لِعِبَادِي فَيُوشِكُ أَنْ يَذْهَبَ عَنْهُمْ نَصَبُ الدُّنْيَا وَ أَذَاهَا وَ يَصِيرُوا إِلَيَّ جَنَّتِي وَ كَرَامَتِي

خداوند متعال فقط در این ماه برای ملائکه بخش نامه نمیکند که برای بندگانم استغفار کنید بلکه خداوند بلند مرتبه به بهشت و هشت طبقه اش و تمام زیبایی ها و خدم و حشمش نیز امر می کند که برای بندگان من استغفار بنما و خود را برای آنان تزئین کن. پس چه نزدیک است که سختیها و اذیتهای دنیا، آنها را در خود فرو ببرد و به سوی بهشت من و کرامت من بروند.

۵- وَ أَمَّا الْخَامِسَةُ فَإِذَا كَانَ آخِرُ لَيْلَةٍ غَفَرَ لَهُمْ جَمِيعاً

و آخرین فضیلتی که خداوند به روزه داران امت اسلام عنایت نموده است که واقعا قابل وصف نیست این می باشد که هرگاه شب آخر فرا رسد، خداوند همه آنان را می آمرزد.

پروردگارا ما رو موفق به روزه داری در این ماه مبارک قرار بده

ای سراپا نور ایمان مرحبا

مرحبا ای روزه داران مرحبا

می کند نزد ملائک افتخار

چون خدا ببند لبان روزه دار

ای به کل آفرینش بهترین

پس شما را مرحبا، صد آفرین

در همان روز نخستین در الست

من نمی گویم، خدا فرموده است

بر ملائک از خدا فرمان رسید

چون شما را در اطاعت بنده دید

دسته جمعی سجده بر آدم کنید

بند خدمت بر کمر محکم کنید

عزیزان روزه دار همه این روایات را برایتان خواندم تا به این سخن گهربار امام کاظم ع برسیم که خودم تا به امروز نه این روایت را دیده بودم و نه این روایت را شنیده بودم .

عَنْ أَبِي الْحَسَنِ ع : أَنَّهُ قَالَ تَفْطِيرُكَ أَخَاكَ الصَّائِمَ أَفْضَلُ مِنْ صِيَامِكَ ٥

با اینکه بنا بر روایات شریفه ، مقام روزه داری را خدمت شما عزیزان تبیین کردیم اما امام کاظم ع میفرماید: عملی است که مقام و منزلتش افضل و بالاتر از روزه داری است و آن افطاری دادن به برادر مومن و روزه دارت می باشد .
چند نکته مهم را باید درباره این حدیث شریف خدمتتان متذکر شویم .

اولا : بی تردید هرگز افطاری دادن جای روزه واجب را نمی گیرد، اما در ارزیابی ثواب، گاهی ثواب افطاری بیشتر است

ثانیا : افطاری دادن چند بعد دارد. یک بعدش مهمانی دادن و ادخال سرور در دل مومن و یا همان صله رحم انجام دادن است که خود یک عبادت است که دعای خیر و تألیف قلوب دیگران را به همراه دارد که این امر خود ثوابی شگرف دارد که ان شاءالله در جلسه ای دیگر خدمتتان عرض میکنم .

ثالثا : از همه نکات مهمتر در این روایت باید به این مطلب اشاره کنیم که افطاری دادن در ماه خدا در عین اینکه انفاق است و مقامی بس ناگفتنی دارد اما در عین حال پذیرایی و ادب نمودن به ساحت مقدس بندگان و مهمانان خدا می باشد که این امر بسیار سبب شادی و رضایت حضرت حق می گردد زیرا ما با این کارمان در صنف یاران و یاوران حضرت حق در می آییم و دقیقا جا پای انبیاء و ائمه هدی میگذاریم .

لذا در احوالات امام سجاد علیه السلام می آورند ، یک زمان هایی که امام روزه می گرفتند ، فرمان می داند گوسفندی را ذبح کنند و اعضایش را قطعه قطعه نمایند و بپزند، بعد که هنگام غروب که می رسید ، امام در حالی که روزه بودند سر به دیگ های غذا می برد تا جایی که بوی آبگوشت خوشمزه را استشمام می کرد ، سپس دستور می دادند : ظرف ها را بیاورید و برای فلان خانواده و فلان خانواده

پر کنید و ببرید تا همه دیگرها خالی می‌شد، آنگاه در نگاه بهت آمیز همه برای خود حضرت مقداری نان و خرما می‌آوردند و همان افطار حضرت بود.^۷

واقعا باید از خدا بخواهیم که ما را هم به این مقام برساند که به راحتی از شیرینی‌ها و لذات دنیا دل بکنیم، بی آنکه ذره‌ای در دلمان حب آن غذا و این غذا و آن زولبیا و این بامیه و آش و حلیم و غیره باشد.

^۸حالا زمان آن رسیده که قبل از ایام ماه مبارک رمضان عهدی ببندیم و در انجام این عهد ذره‌ای کوتاهی نکنیم و ان شاءالله تا آخر عمر در ماه مبارک پایبند به این عهدمان باشیم و اگر در توانمان هست وصیت کنیم تا این عهد را حتی بعد از مرگمان نیز ورثه و فرزندانمان انجام دهند و آن افطاری دادن به روزه داران این ماه عزیز باشد. حال کسی در توانش می‌باشد، یک ماه افطار دهد، نشد بیست روز، نشد ده روز، نشد سه روز و اگر باز در توانمان نبود لااقل یک روز به این امر و سنت حسنه مبادرت کند. ما امروز زیاد متوجه نیستیم که چقدر دستمان خالی است بلکه روز حشر متوجه این فقر می‌شویم. می‌خواهم

^۷ الکافی: ۴ / ۶۸، باب من أظطر صائماً، حدیث ۳؛ المناقب: ۴ / ۱۵۵؛ بحار الأنوار: ۴۶ / ۷۱، باب

۵، حدیث ۵۳.

^۸ رفتارسازی

یک روایت در باب افطاری دادن برای شما عزیزان بخوانم اما شرط خواندنش صلوات بر محمد و آل محمد است .

رسول خدا ص می فرمایند: هر کس یک مؤمن فقط یک مومن روزه‌دار را در این ماه افطاری دهد، پاداشی برابر با آزاد کردن یک بنده نزد خدا داشته، و مایه آمرزش گناهان گذشته وی نیز خواهد بود، اصحاب گفتند: یا رسول الله، همگی ما قادر بر افطاری دادن به روزه داری نیستیم، پس فرمود: خدای تبارک و تعالی چنان کریم است که به کسی از شما که نتواند جز با جرعه ای شیر آمیخته با آبی، یا شربت آب گوارایی، یا چند دانه خرما روزه‌داری را افطاری دهد و بر انفاق چیزی بیش از این قادر نباشد، همین ثواب را عطا می‌کند.^۹

این روایت دیگر حجت را بر همه تمام می‌کند که نباید در این مهم کم گذاشت و سهل انگار بود .

^۹ وَقَالَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه و آله) مَنْ فَطَّرَ فِي هَذَا الشَّهْرِ مُؤْمِنًا صَائِمًا كَانَ لَهُ بِذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عِتْقُ رَقَبَةٍ وَ مَغْفِرَةٌ لِمَا مَضَى مِنْ ذُنُوبِهِ فَقِيلَ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَيْسَ كُلُّنَا نَقْدِرُ عَلَى أَنْ نَفْطِّرَ صَائِمًا فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كَرِيمٌ يُعْطِي هَذَا الثَّوَابَ مِنْكُمْ مَنْ لَمْ يَقْدِرْ إِلَّا عَلَى مَذَقَةٍ مِنْ لَبَنِ يُفْطِّرُ بِهَا صَائِمًا أَوْ شَرِبَهُ مِنْ مَاءٍ عَذْبٍ أَوْ تُمِيرَاتٍ لَا يَقْدِرُ عَلَى أَكْثَرِ مِنْ ذَلِكَ. مَنْ لَا يَحْضُرُهُ الْفَقِيه،

در افطاری دادن میهمان هم فرقی نمی‌کند. هر که باشد عزیز و محترم است و لازم نیست برای رسیدن به ثواب افطاری حتما فقرا را دعوت نمود البته اطعام فقرا علاوه بر ثواب افطاری، انفاق نیز محسوب می‌شود اما افطار به خویشاوندان ارجحیت دارد.

کانال منبر آسمانی @m_asemani